



**Prækvalifikation af videregående uddannelser - Professionsbachelor i innovation  
og entrepreneurship**

Udskrevet 27. juli 2024

## Professionsbachelor (overbygning) - Professionsbachelor i innovation og entrepreneurship - Erhvervsakademiet Dania

Institutionsnavn: Erhvervsakademiet Dania

Indsendt: 03/10-2016 09:23

Ansøgningsrunde: 2016-2

Status på ansøgning: Afslag

[Afgørelsesbilag](#)

[Download den samlede ansøgning](#)

[Læs hele ansøgningen](#)

### Ansøgningstype

Nyt udbud

### Udbudssted

Erhvervsakademi Dania, Minervavej 63, 8960 Randers SØ

### Kontaktperson for ansøgningen på uddannelsesinstitutionen

Lasse Karlberg, studieleder, Erhvervsakademi Dania, Campus Randers

### Er institutionen institutionsakkrediteret?

Nej

### Er der tidligere søgt om godkendelse af uddannelsen eller udbuddet?

Nej

### Uddannelsestype

Professionsbachelor (overbygning)

### Uddannelsens fagbetegnelse på dansk fx. kemi

Professionsbachelor i innovation og entrepreneurship

### Uddannelsens fagbetegnelse på engelsk fx. chemistry

Bachelor of Innovation and Entrepreneurship

### Den uddannedes titel på dansk

Professionsbachelor i innovation og entrepreneurship

**Den uddannedes titel på engelsk**

Bachelor in Innovation and Entrepreneurship

**Hvilket hovedområde hører uddannelsen under?**

Det økonomisk-merkantile område

**Hvilke adgangskrav gælder til uddannelsen?**

Erhvervsakademiuddannelser er direkte adgangsgivende til uddannelsen (jfr. BEK nr 85 af 26/01/2016).

Det omfatter uddannelser som autoteknolog, byggetekniker, datamatiker, designteknolog, elinstallatør, finansøkonom, handelsøkonom, it- og elektronikteknolog, jordbrugsteknolog, laborant, markedsføringsøkonom, multimediedesigner, procesteknolog, produktionsteknolog, serviceøkonom, VVS-installatør.

Derudover kan der gives adgang for ansøgere med anden baggrund via en adgangsgivende samtale, jfr. ovennævnte bekendtgørelse.

**Er det et internationalt uddannelsessamarbejde?**

Ja

**Hvis ja, hvilket samarbejde?**

Erhvervsakademi Dania har en strategisk samarbejdsaftale med hollandske Fontys International Business School, som med ca. 45.000 studerende er en af de største uddannelsesinstitutioner i Holland. Dania og Fontys udveksler hvert år både studerende og undervisere reciprok – og med en ny professionsbachelor-top-up på Dania i Innovation and Entrepreneurship ønskes samarbejdet udvidet med et to-ugers meritgivende forløb udviklet i fællesskab af og for Danias og Fontys' studerende og undervisere.

Ift. en professionsbachelor (PB) i innovation og entrepreneurship ønsker Dania, at uddannelsen får et stærkt internationalt afsæt, hvor det bliver muligt for studerende at tage dele af uddannelsen hos en af Danias internationale partnere. Studieophold i udlandet understøttes af Danias Erasmus Charter og vil typisk forgå hos en af vores partnere på uddannelsens 3. semester.

**Hvilket sprog udbydes uddannelsen på?**

Dansk

**Er uddannelsen primært baseret på e-læring?**

Nej

**ECTS-omfang**

90

**Beskrivelse af uddannelsen**

Ikke relevant.

**Uddannelsens konstituerende faglige elementer**

Ikke relevant.

**Begrundet forslag til taxameterindplacering**

Vi ønsker en indplacering tilsvarende de øvrige udbudssteder.

**Forslag til censorkorps**

Censorsekretariatet, Porthusgade 1, Aalborg

**Dokumentation af efterspørgsel på uddannelsesprofil - Upload PDF-fil på max 30 sider. Der kan kun uploades én fil.**

Samlet bilagsmateriale\_PBIE\_EA Dania.pdf

**Kort redegørelse for hvordan det nye udbud bidrager til at opfylde behovet for uddannelsen nationalt og/eller regionalt**

Vi søger om at udbyde uddannelsen i Randers. Geografisk ønsker vi at dække behovet i Erhvervsakademi Danias nuværende dækningsområde jfr. figur 1 (bilag 1) med fokus på Randers Kommune, Mariagerfjord Kommune, Viborg Kommune, Skive Kommune, Silkeborg Kommune, Horsens Kommune samt Syddjurs og Norddjurs Kommune.

De nærmeste udbydere er Erhvervsakademi MidtVest, Herning og Erhvervsakademi Aarhus, Aarhus. Derudover noterer vi os, at uddannelsen endnu ikke er udbudt nord for Århus jfr. figur 2 (bilag 1).

Nationalt

Professionsbachelor i innovation og entrepreneurship blev udbudt første gang i Danmark i 2012. Ledighedsgraden (brutto) for de 96 studerende, der dimitterede i 2014, er på 19 procent i 5. kvartal efter endt uddannelse. Ledighedsgraden (brutto) for de 195 studerende, der dimitterede i 2015 er på 39 procent i 1. kvartal efter endt uddannelse. Ledighedstallene for de første årgange af dimittender ligger således på niveau med landsgennemsnittet for samtlige merkantile-økonomiske professionsbacheloruddannelser jfr. figur 3 (bilag 1).

Eftersom det er en relativt ny uddannelse, der lige skal have tid til at 'slå rod' i virksomhedernes bevidsthed, må beskæftigelsesgraden på nationalt plan siges at være tilfredsstillende.

Baseret på udsagn fra de virksomheder, som Erhvervsakademi Dania har været i kontakt med i forbindelse med behovsanalysen, er det vores vurdering, at kendskabet til uddannelsen stadig er relativt lille i vores dækningsområde. Et nyt udbud i Randers ville imidlertid være med til at øge kendskabsgraden, eftersom Erhvervsakademi Dania i givet fald vil starte med lave en målrettet kommunikationsindsats over for vores nuværende netværk af potentielle aftagervirksomheder/ praktikpladsvirksomheder.

I en rapport fra Teknologisk Institut om fremtidens medarbejdere (kilde 1, s. 6) fremhæves de kompetencer, der vil bære fremtidens vækst. Fremtidens medarbejdere skal blandt andet være: Forretningsudviklere, kreative problemløsere, sam-udviklende og tværfaglige.

Præcis disse kompetencer understøttes af udbuddet, der med følgende tre kerneområder søger at dække både den personlige og den faglige udvikling hos de studerende:

1) Innovation og udvikling - 2) Ledelse og netværk - 3) Virksomhedsdrift

*"Formålet med kerneområdet er at udvikle de studerendes entreprenurielle mindset med henblik på at kunne håndtere det kreative og uforudsigelige, samtidigt med at kunne arbejde målrettet og struktureret. I forbindelse med dette skal den studerende opnå indsigt i egne styrker og svagheder i forhold til at skabe de bedste løsninger i samarbejde med andre. Kerneområdet skal endvidere give de studerende færdigheder og kompetencer til at identificere muligheder samt skabe og udvikle forretningsidéer på et metodisk velfunderet grundlag" (jf. studieordningen)*

På Erhvervsstyrelsens hjemmeside findes det internationale Global Entrepreneurship Index. Her lå Danmark i 2015 på en sjetteplads (kilde 2, s. 12), hvilket umiddelbart er en tilfredsstillende placering. Imidlertid ligger Danmark også på fjerdepladsen over de nationer i undersøgelsen, der er gået mest tilbage ift. rammebetingelserne for iværksætteri i forhold til det foregående år.

Det understreger, at der stadig på nationalt plan er et behov for at skabe bedre betingelser for iværksættere. Dette understreges yderligere af Erhvervsstyrelsens eget iværksætterindex fra 2012 (kilde 3, s. 11), hvor det slås fast, at nogle af rammebetingelserne for danske iværksættere er af 'tvivlsom kvalitet'. Det omfatter eksempelvis holdningen til iværksætteri i samfundet – men også iværksætterkompetencer, herunder iværksætteruddannelser.

## Regionalt

Flere lokale forhold tæller for at udbyde uddannelsen i Randers. Randers kommune er kendetegnet ved en befolkningstilvækst på 3 procent i perioden 2010-2016 og er altså en by i vækst (kilde 4, s. 34). [Samtidig består 57 procent af befolkningen i Randers af personer inden for aldersgruppen 20-64 år, som dermed er arbejdsdygtige. Det betyder bl.a., at rammerne for jobskabelse skal udbygges og understøttes af det lokale uddannelsesudbud. Derudover er Randers kendetegnet ved en høj grad af etablering af nye virksomheder. Men mange af disse virksomheder bliver kun på markedet i kort tid og har svært ved at vokse \(kilde 5, s. 23\).](#)

Behovet for jobskabelse erkendes af Randers Kommune, der de senere år har stillet skarpt på netop iværksætteri og innovation. I Randers Kommunes Erhvervspolitik for 2016 fokuseres der på forskellige forhold, der skal understøtte den positive udvikling i området.

En af målsætninger for Randers Kommune i 2016 er eksempelvis, at de skal have flere højtlønnede jobs til byen, hvilket bl.a. skal ske gennem mere uddannelse (kilde 6, s. 12-13). Det konkluderes, at uddannelsesniveaet i byen generelt er for lavt, hvilket gælder for både medarbejdere og ledere, og at "knap halvdelen af virksomhederne inden for det seneste år [har] oplevet, at de ikke kunne besætte ledige stillinger" (kilde 6, s. 12-13) – en tendens, der vurderes til at være stigende. En anden målsætning for erhvervspolitikken i Randers er, at byen skal blive bedre til at skabe rammerne for vækstiværksættere.

I både Randers Kommune, Horsens Kommune, Syddjurs Kommune, Norddjurs Kommune, Viborg Kommune og Silkeborg Kommune har der været en positiv stigning i antallet af iværksættere i perioden 2009-2013 (kilde 4, s. 34). Overlevelsesgraden ser fornuftig ud i forhold til landsgennemsnittet for 2013, men etableringsraten er under landsgennemsnittet, hvilket også gælder for Skive Kommune, hvor der ligefrem har været en negativ vækst i antal iværksættere i perioden (se figur 4, bilag 1). De nye virksomheders jobskabelse målt som antal beskæftigede i kommunernes nyetablerede virksomheder er desværre også faldet fra 2011-2013 i fem ud af de syv kommuner (kilde 4, s. 37). Der er med andre ord plads til forbedring i Danias dækningsområde.

Udbuddet af en professionsbachelor i innovation og entrepreneurship i området vil være med til at ruste potentielle iværksættere bedre og dermed øge sandsynligheden for, at de reelt etablerer sig - samt forbedre deres overlevelseschancer yderligere.

På samme måde vil dimittender, der får ansættelse i en virksomhed i stedet for at starte op på egen hånd, i højere grad kunne medvirke til at løfte virksomhedens kompetencer og vækstniveau. Flere af de virksomheder, som vi har været i kontakt med i forbindelse med denne ansøgning, tilkendegiver, at netop kombinationen af en teknisk uddannelse (som fx elinstallatør eller autoteknolog) med en top-up i innovation og iværksætteri vil være en ønskværdig uddannelsesbaggrund for potentielle fremtidige medarbejdere. Det gælder især virksomheder inden for industrien som Verdo og Confac (se støtteerklæringer i bilag 4).

I den regionale udviklingsplan for Region Midtjylland (kilde 7, s. 14) sættes der fokus på uddannelsesinstitutionernes arbejde mod øget innovation i udbud og gennemførelse af forløb målrettet såvel fuldtidsuddannelserne som efteruddannelserne. Der har i den forbindelse været særligt fokus på etablering af studentervæksthuse, hvor netop iværksætteri er omdrejningspunktet. Erhvervsakademi Dania indgår i Randers i studentervæksthuset VækstVærket med bl.a. VIA og en række uddannelsesinstitutioner, erhvervsliv og kommune med det formål i fællesskab at øge fokus på udvikling af innovative processer og iværksætteri i kommunen. Professionsbacheloruddannelsen i innovation og entrepreneurship vil yderligere understøtte denne udvikling.

### **Underbygget skøn over det regionale behov for dimittender**

Region Midtjylland har i forbindelse med deres vækst- og udviklingsstrategi 2015 udvalgt fire styrkepositioner, som regionen vil have ekstra fokus på i de kommende år: 1) Fødevarer, 2) Smart Industri, 3) Energi & Klima samt 4) Kreative erhverv, IKT & Turisme (kilde 8, s. 20). Det må derfor forventes, at det i høj grad vil blive inden for disse brancher, at dimittenderne fra uddannelsen vil få beskæftigelse.

Gennem processen med at afdække behovet for udbuddet af en professionsbachelor i innovation og entrepreneurship har Erhvervsakademi Dania været i kontakt med såvel de lokale erhvervsråd som repræsentanter for erhvervslivet. Disse interessenter bekræfter, at der er et stigende behov for veluddannede medarbejdere inden for innovation og entreprenørskab i dækningsområdet.

Walter Blunck, administrerende direktør for Vink Plast, slår fx fast i virksomhedens støtteerklæring, at "[m]ed denne uddannelse kan vi højne den stigende efterspørgsel efter entreprenant og højtuddannet arbejdskraft, der er vigtig på et arbejdsmarked i konstant forandring" (bilag 4).

Også Mariagerfjord Erhvervsråd, der repræsenterer mere end 450 lokale virksomheder i området, byder muligheden for en lokal videreuddannelsesmulighed inden for innovation og entreprenørskab velkommen: "Dette initiativ bakker vi til fulde op om og erklærer samtidig, at vi herfra gerne står til rådighed som samarbejdspartner i forhold til evt. involvering i uddannelsesudvalg, advisory boards eller andre fora med det formål at udbrede uddannelsen" (Torben Ladefoged, erhvervsdirektør i Mariagerfjord Erhvervsråd, se bilag 3).

### **Hvilke centrale interessenter, herunder aftagere, har været inddraget i behovsundersøgelsen?**

Vi har været i kontakt med de lokale erhvervsråd, erhvervslivet samt en stor del af vores nuværende studerende.

Referencetabellen i bilag 2 indeholder en oversigt over 13 virksomheder, som alle er positivt indstillet i forhold til at tage imod en praktikant og/eller ansætte en fremtidig medarbejder.

Vedlagt i bilag 3 og 4 findes ligeledes støtterklæringer fra Randers Kommune, Erhverv Randers og Mariagerfjord Erhvervsråd samt adskillige lokale virksomheder inden for bl.a. turisme- og produktionsbranchen.

Bilag 5 indeholder et uddrag af resultaterne fra en behovs- og mobilitetsanalyse foretaget på Erhvervsakademi Dania blandt de nuværende danske studerende på akademiuddannelserne.

### Sammenhæng med eksisterende uddannelsesudbud

Nuværende udbud af uddannelsen

Professionsbacheloruddannelsen i innovation og entrepreneurship udbydes p.t. følgende steder i landet:

- Erhvervsakademi Aarhus
- Erhvervsakademi MidtVest (Herning)
- Erhvervsakademi Lillebælt (Vejle + Odense)
- Erhvervsakademi Sjælland (Næstved)
- Cph Business (Kgs. Lyngby)

Tilgangen til uddannelsen på landsplan har været stigende siden udbuddet startede. I perioden 2013-2015 er tilgangen steget med 90% fra 124 studerende til 236 studerende (kilde 9).

Eftersom uddannelsen er en top-up-uddannelse, bliver tilgangen ikke automatisk opgjort via KOT-systemet, og de nationale tal for 2016 er derfor endnu ikke tilgængelige. Det bør dog nævnes, at Erhvervsakademi Aarhus i forbindelse med optag september 2016 igen i år har nået kapacitetsgrænsen og således ikke har haft mulighed for at udbyde flere pladser, selv om der reelt var flere ansøgere. Et udbud af uddannelsen i Randers vil derfor bidrage til at imødekomme et aktuelt og uopfyldt behov hos ansøgere i regionen.

Det antages, at de to geografisk tættest beliggende uddannelsesinstitutioner, Erhvervsakademi Aarhus og Erhvervsakademi MidtVest, er de tilfælde, hvor der kan frygtes at være sammenfald og overlap ift. optagelse af studerende.

To overordnede forhold taler imidlertid for, at muligheden for at udbyde uddannelsen i Randers ikke vil påvirke optaget negativt på de to andre erhvervsakademier:

1) Erhvervsakademi Danias eget rekrutteringsgrundlag blandt vores nuværende studerende er af sådan et omfang, at det med meget stor sandsynlighed ikke vil påvirke antallet af ansøgere til de to andre akademier i Region Midtjylland (dette uddybes i senere afsnit om rekrutteringsgrundlag).



2) Hvor både Erhvervsakademi Aarhus og Erhvervsakademi MidtVest lægger vægt på entreprenør- og iværksætterdelen af uddannelsen, er det i Randers hensigten at tone uddannelsen – inden for studieordningens rammer - i retning af intraprenørskab/*corporate entrepreneurship*:

Intraprenørskab er typisk at udvikle og tilbyde nye produkter og serviceydelser inden for eller som underafdeling af en allerede eksisterende virksomhed.

Vi er af den opfattelse, at der ligger et stort potentiale inden for intraprenørskab og innovation, fordi der er nogle klare synergier mellem iværksætterne og de allerede eksisterende virksomheder. Ved entreprenørskab skal iværksætteren ofte starte alt fra bunden: udvikling, produktion, salg, distribution, branding, reklamation osv. Ved intraprenørskab, derimod, støtter innovationsmedarbejderen den eksisterende virksomhed med allerede eksisterende systemer, erfaring, kontakter osv. Det vil sige, at vejen ud til forbrugerne er langt hurtigere og foregår med større styrke. Overlevelseshancerne er dermed større, og målene med vækst kan nås hurtigere.

Intraprenørskab kan ske både i samarbejde med de helt små virksomheder som håndværkere, små butikker, net- og produktionsvirksomheder samt i samarbejde med større SMV'er inden for produktion, service og salg. Eksempelvis udtaler Peter Adamsen, projektleder for betonvirksomheden Confac: "Med en nyoprettet uddannelse ved Erhvervsakademi Dania i Randers, med fokus på innovation og entreprenørskab vil rekruttering af nye medarbejdere med præcis de rette kompetencer være et stort aktiv – ikke kun for en virksomhed som Confac, men i lige så høj grad for allerede etablerede virksomheder, for at sikre den nødvendige vækst og udvikling af virksomhederne i Midtjylland" (se bilag 4).

Lignende udbud i regionen

VIA University College i Herning og Aarhus udbyder en professionsbachelor i business og design, mens AU i Herning udbyder en uddannelse til diplomingeniør (Business Development Engineer). Som tabellen i figur 5 (bilag 1) viser, er der imidlertid væsentlige forskelle på fokus, indhold og ansættelsesvirksomheder for de tre uddannelser. Det er derfor vores vurdering, at de tre uddannelser tiltrækker forskellige typer studerende.

Lignende udbud hos Erhvervsakademi Dania

Erhvervsakademi Dania har på nuværende tidspunkt kun en enkelt top-up-mulighed at tilbyde vores dimittender fra akademiøkonomuddannelserne. Det drejer sig om vores professionsbachelor i International Hospitality Management, som primært retter sig mod dimittender fra serviceøkonom- og markedsføringsøkonomuddannelserne. Som det er lige nu, er der ingen konkrete tilbud på Erhvervsakademi Dania om direkte videreuddannelse til vores dimittender fra de tekniske og it-faglige erhvervsakademiuddannelser.

Indholdsmæssigt er der stor forskel på uddannelserne professionsbachelor i International Hospitality Management og professionsbachelor i innovation og entrepreneurship.

Det vurderes derfor, at der ikke vil være en kannibalerende effekt. Derimod vil der snarere være tale om et potentiale for synergieffekt, idet studerende på de to uddannelser eksempelvis vil kunne kobles på de samme projekter og supplere hinanden inden for hver deres faglige kompetenceområde.

### Rekrutteringsgrundlag

Der er på nuværende tidspunkt i alt 15 dansksprogede erhvervsakademiuddannelser hos Erhvervsakademi Dania, der er direkte adgangsgivende jfr. BEK nr. 85 af 26/01/2016. Vi forventer ca. 600 dimittender fra disse uddannelser i 2017.

Baseret på en behovs- og mobilitetsanalyse foretaget i september 2016 vurderer vi, at det er realistisk at antage, at mindst fem procent af det forventede dimittendantal i 2017 vil vælge at søge om optagelse på professionsbacheloruddannelsen i innovation og entrepreneurship, hvis den er tilgængelig i Randers. Det svarer til 30 ansøgere med en uddannelsesmæssig baggrund, der er direkte adgangsgivende. Dertil kommer dimittenderne fra tidligere årgange, hvoraf vi også må antage, at der vil være interesserede ansøgere.

Hovedresultater fra undersøgelsen:

- 34 procent tilkendegiver i analysen, at de ville være interesserede i at læse en professionsbachelor i innovation og entrepreneurship, hvis den bliver udbudt i Randers.
- 52 procent overvejer generelt at læse videre. Heraf svarer 58 procent at den geografiske placering (tæt på bopæl) er vigtig i forbindelse med valg af videreuddannelse.

Bilag 5 indeholder et uddrag af resultaterne fra analysen. Undersøgelsen er foretaget i september 2016 i en repræsentativ stikprøve på 579 studerende fra danske hold på forskellige akademiuddannelser med en svarprocent på 75% (436 svar).

En anden indikator på, at vores nuværende studerende vil være interesserede i at fortsætte på top-up uddannelsen innovation og entrepreneurship, er interessen for at komme i iværksætter-praktikaftaler. Praktikken er en obligatorisk del af erhvervsakademiuddannelserne, og 4,2 procent af alle praktikaftaler indgået og godkendt i 2016 på relevante danske hold falder i kategorien "iværksætterpraktik" hos Erhvervsakademi Dania. Det vil sige cirka 40 stk.

Det bør ligeledes nævnes, at der på vores nye deltidsuddannelse AU i innovation, produkt og produktion i Randers, har været succes med at oprette to hold med i alt 46 kursister i foråret 2016. Dette underbygger, at der er stor interesse lokalt for uddannelse inden for feltet innovation. Disse studerende vil på længere sigt også være potentielle ansøgere til professionsbacheloruddannelsen i innovation og entrepreneurship.

### Forventet optag

Det er vigtigt at understrege, at Erhvervsakademi Dania ønsker at fokusere på kvalitet i optaget i stedet for kvantitet. Derfor er målet ikke at oprette mange hold eller få et stort optag, men at brande Campus Randers og Erhvervsakademi Dania som en udbyder af uddannelser med høj kvalitet. På baggrund af dette vurderes følgende udvikling i forhold til optag:

År 1: 25–30 studerende

År 2: 50–60 studerende

År 3: 50–60 studerende

### **Hvis relevant: forventede praktikaftaler**

Praktikdelen (15 ECTS) kan foregå i egen virksomhed eller som del af et udviklingsprojekt, i en udviklingsafdeling eller i en nystartet virksomhed. Typiske arbejdsopgaver vil være inden for projektledelse og produkt- og konceptudvikling. Praktikken kan både være hos servicevirksomheder, produktionsvirksomheder og offentlige institutioner, så uddannelsen har en bred aftagergruppe.

Erhvervsakademi Dania har gennem sine eksisterende uddannelser allerede et stort praktiknetværk og erfaring med at hjælpe de studerende, som vælger en iværksætterpraktik. Nuværende dimittender fra Erhvervsakademi Dania, som har valgt at starte egen virksomhed op inden for de seneste par år, vil ligeledes udgøre oplagte praktikpladser. Ud fra kendskabet til lokalområdet samt den opbakning, der tilkendes i diverse støtteerklæringer fra både virksomheder og erhvervsråd (se bilag 2, 3 og 4) vurderes det derfor, at det vil være realistisk at tilvejebringe praktikpladser til alle studerende på uddannelsen.

Da uddannelsen forventes at tiltrække studerende fra et relativt bredt geografisk område, vil praktikpladserne med stor sandsynlighed også kunne placeres inden for et relativt stort geografisk område. Dette taler for, at studerende på uddannelsen ikke vil 'stjæle' praktikpladser fra studerende på andre uddannelser, ligesom de vil være med til at skabe vækst for eksisterende og nye virksomheder i et område, der strækker sig ud over blot Randers Kommune.

### **Hermed erklæres, at ansøgning om prækvalifikation er godkendt af institutionens rektor**

Ja

### **Status på ansøgningen**

Afslag

### **Ansøgningsrunde**

2016-2

### **Afgørelsesbilag - Upload PDF-fil**

C12 - Endeligt afslag på godkendelse af nyt udbud - PB(O) i innovation og entrepreneurship - EA Dania (Randers).pdf



## Samlet godkendelsesbrev

## Bilagsoversigt

Bilag 1	Figur 1-5
Bilag 2	Referencetabel over virksomheder
Bilag 3	Støtteerklæringer fra erhvervsråd og kommuner
Bilag 4	Støtteerklæringer fra afgangsvirksomheder
Kilde 5	Behovs- og mobilitetsundersøgelse, Erhvervsakademi Dania 2016 (uddrag)

## Kildeliste

Kilde 1	Fremtidens medarbejder – rapport fra Teknologisk Institut 2014 <a href="http://www.talomuddannelse.dk/media/29419/Fremtidens-medarbejder.pdf">http://www.talomuddannelse.dk/media/29419/Fremtidens-medarbejder.pdf</a>
Kilde 2	Global Entrepreneurship Index 2015 <a href="https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/media/gedi2015.pdf">https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/media/gedi2015.pdf</a>
Kilde 3	Erhvervsstyrelsens iværksætterindex 2012 <a href="https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/lvaerksaetterindeks-2012-enderlig-version.pdf">https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/lvaerksaetterindeks-2012-enderlig-version.pdf</a>
Kilde 4	Midt i statistikken – rapport fra Randers Kommune 2016 <a href="https://www.rm.dk/siteassets/regional-udvikling/midt-i-statistikken/midt-i-statistikken-2016/randers.pdf">https://www.rm.dk/siteassets/regional-udvikling/midt-i-statistikken/midt-i-statistikken-2016/randers.pdf</a>
Kilde 5	Randers Kommunes uddannelsespolitik <a href="https://politikogdemokrati.randers.dk/media/4067/uddannelsespolitik.pdf">https://politikogdemokrati.randers.dk/media/4067/uddannelsespolitik.pdf</a>
Kilde 6	Randers Kommunes Erhvervspolitik 2016 <a href="https://www.randers.dk/referater/18766_Erhvervspolitik.pdf.pdf">https://www.randers.dk/referater/18766_Erhvervspolitik.pdf.pdf</a>
Kilde 7	Den Regionale Udviklingsplan 2012 (Region Midtjylland) <a href="http://www.rm.dk/siteassets/regional-udvikling/regional-udviklingsplan/enderlig-rup/enderlig-rup-til-hjemmesiden.pdf">http://www.rm.dk/siteassets/regional-udvikling/regional-udviklingsplan/enderlig-rup/enderlig-rup-til-hjemmesiden.pdf</a>
Kilde 8	Region Midtjylland – Vækst- og udviklingsstrategi 2015 <a href="https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/media/midtjylland_strategi.pdf">https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/media/midtjylland_strategi.pdf</a>
Kilde 9	Tal om frafald, studietid og fuldførelse på professionsbacheloruddannelser <a href="http://ufm.dk/uddannelse-og-institutioner/statistik-og-analyser/frafald-studietid-fuldforelse">http://ufm.dk/uddannelse-og-institutioner/statistik-og-analyser/frafald-studietid-fuldforelse</a>

## Bilag 1: Figur 1-5

Figur 1: Oversigt over Danias geografiske udbudsområde



Kilde: <http://www.eadania.dk/>

Figur 2: Nuværende udbudssteder af PB i innovation og entrepreneurship



Kilde: <https://www.ug.dk/>

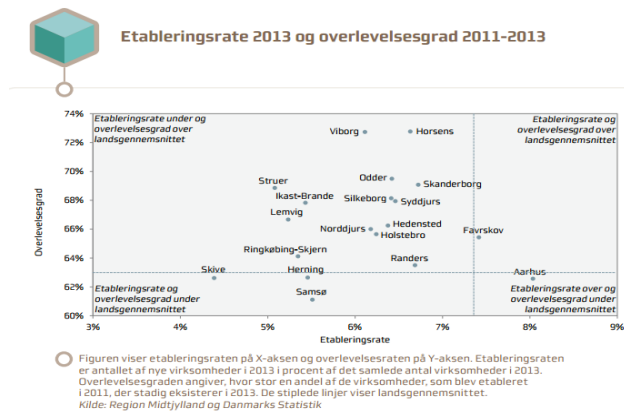
Figur 3: Bruttoledighedsgrad blandt dimittender

### Ledighed og beskæftigelse

Professionsbachelor -Økonomisk/merkantil, prof. bach.	2015							2014										
	Dimittender	Kv1	Kv2	Kv3	Kv4	Kv5	Kv6	Kv7	Kv4-7	Dimittender	Kv1	Kv2	Kv3	Kv4	Kv5	Kv6	Kv7	Kv4-7
<b>Økonomisk/merkantil, prof. bach. i alt</b>	<b>1.716</b>	<b>34%</b>	*	*	*	*	*	*	*	<b>1.331</b>	<b>33%</b>	<b>26%</b>	<b>21%</b>	<b>18%</b>	<b>15%</b>	*	*	*
Eksport og teknologi, prof.bach.	<a href="#">Hoved institutioner</a>	17	59%	*	*	*	*	*	*	11	31%	43%	32%	18%	25%	*	*	*
Finans, prof.bach.	<a href="#">Hoved institutioner</a>	209	19%	*	*	*	*	*	*	172	23%	17%	9%	7%	5%	*	*	*
Innovation og entrepreneurship (overbygning), prof.bach.	<a href="#">Hoved institutioner</a>	195	39%	*	*	*	*	*	*	96	37%	36%	28%	27%	19%	*	*	*
International handel og markedsføring (overbygning), prof.bach.	<a href="#">Hoved institutioner</a>	854	36%	*	*	*	*	*	*	783	33%	25%	20%	17%	15%	*	*	*
International hospitality management (overbygning), prof.bach.	<a href="#">Hoved institutioner</a>	152	35%	*	*	*	*	*	*	87	36%	31%	28%	28%	22%	*	*	*
Leisure management, prof.bach.	<a href="#">Hoved institutioner</a>	81	24%	*	*	*	*	*	*	57	26%	17%	17%	13%	11%	*	*	*
Procesøkonomi og værdikædeledelse, prof.bach.	<a href="#">Hoved institutioner</a>	32	65%	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Sportsmanagement (overbygning), prof.bach.	<a href="#">Hoved institutioner</a>	155	39%	*	*	*	*	*	*	114	49%	39%	34%	29%	23%	*	*	*
Økonomi og informationsteknologi, prof.bach.	<a href="#">Hoved institutioner</a>	21	12%	*	*	*	*	*	*	11	9%	5%	9%	9%	9%	*	*	*

Kilde: <http://ufm.dk/uddannelse-og-institutioner/statistik-og-analyser/faerdiguuddannede/aktuel-ledighed>

**Figur 4: Etablerings- og overlevelseshedsgrad for virksomheder i Randers kommune 2011-13**



Kilde: *Midt i statistikken – Randers Kommune 2016*

**Figur 5: Oversigt over lignende uddannelser**

Navn på uddannelsen	PB i innovation og entrepreneurship	PB i design og business	Diplomingeniør - Business Development Engineer
<b>Udbyder</b>	EA Dania	VIA University College, Aarhus + VIA University College, Herning	Aarhus Universitet, Herning
<b>Omfang</b>	1,5 år (5.-7. semester) 90 ECTS	1,5 år (5.-7. semester) 90 ECTS	4,5 år (1.-9. semester) 270 ECTS
<b>Fag og moduler</b>	Innovation og udvikling Den nye virksomhed Virksomhedsdrift Projektstyring Vækst Vækstiværksætteren Valgfrit speciale, fx intrapreneurship	Design Business Sociologi Metode og videnskabsteori Bunden studieretning, fx design, konstruktion eller konceptdesign	Personlige kompetencer Videnskabsteori Afsætning Fysik Konceptudvikling Virksomhedsøkonomi Mekanik Konstruktion Teknisk valgfag Innovation og produktudvikling Forandringsledelse Specialisering
<b>Praktik</b>	7. semester 13 uger	6. semester Varighed ml. 9-13 uger	Internationalt studieophold
<b>Afslutning</b>	Bachelorprojekt	Bachelorprojekt	Afgangsprojekt
<b>Primære forskelle</b>	Fokus på innovation, forretningsudvikling samt virksomhedsdrift og vækst. De studerende vil ofte gerne starte egen virksomhed/arbejde med innovation og projektledelse Aftagervirksomheder inden for mange forskellige brancher.	Fokus på design og trends, herunder designudvikling. Retter sig primært mod mode- og livsstilsbranchen. Dimittender vil typisk finde arbejde i flere forskellige typer virksomheder alt efter valg af studieretning.	Tværfaglig ingeniøruddannelse med fokus på udvikling af forretningsområder gennem brugen af teknologi og målrettet produktudvikling. Stor vægt på konstruktion og mekanik. Længere uddannelse. Ansættelse ofte i en teknisk virksomhed efter færdiggørelse.

Kilde: *Studieordningerne for de pågældende uddannelser*

**Bilag 2: Referencetabel over interesserede afgangsvirksomheder i Randers-området**

Virksomhed	Navn på kontaktperson	Mailadresse	Tlf.	Positiv ift. praktikant/ fremtidig medarbejder	I forvejen kendskab til uddannelsen	Supplerende bemærkninger
<b>Den ny Maltfabrik Ebeltoft</b>	Direktør Kristian Krog	<a href="mailto:kk@nymalt.dk">kk@nymalt.dk</a>		Ja, begge	Nej	Giver udtryk for et generelt behov for stærkere og mere veluddannede iværksættere
<b>Underværket Randers</b>	Daglig leder Poul Jeberg	<a href="mailto:upp@undervaerket.dk">upp@undervaerket.dk</a>		Ja, praktikant	Nej	Primært behov for idéudvikling, da idéerne ofte allerede er der...
<b>Vink Plast Randers SØ</b>	Adm. Dir. Walter Blunck/ HR Chef Mette Berthelsen	<a href="mailto:mbe@vink.dk">mbe@vink.dk</a>	89110100	Ja, begge	Nej	Støtteerklæring. Har p.t. en HØK studerende i praktik.
<b>DanDomain Randers NV</b>	Adm. Dir. Ronnie Bach Nielsen	<a href="mailto:ronnie@dandomain.dk">ronnie@dandomain.dk</a>		Positiv	Nej	Støtteerklæring. Vil dog ikke forpligte sig på nuværende tidspunkt
<b>Verdo Randers NV</b>	HR Direktør Merete Larsen / HR chef Helle Hejl	<a href="mailto:mal@verdo.dk">mal@verdo.dk</a> / <a href="mailto:hej@verdo.dk">hej@verdo.dk</a>	51984814/ 89114811	Ja, begge	Nej	Støtteerklæring. Er vandt til at rekruttere fra kandidatuddannelserne
<b>Confac Randers SV</b>	Projektleder & medejer Peter Adamsen	<a href="mailto:peter@confac.dk">peter@confac.dk</a>	87111000	Ja, begge	Nej	Støtteerklæring.
<b>Grundfos</b>	Corporate Entrepreneur Sead Bajrovic	<a href="mailto:sbajrovic@grundfos.com">sbajrovic@grundfos.com</a>	23283275	Positiv	Nej	Støtteerklæring. Er vant til at rekruttere fra kandidatuddannelserne
<b>Montra Hotel Sabro Kro, Sabroe</b>	Receptions-chef Susanne Eriksen		86948922	Ja, begge	Nej	
<b>Søstrøm A/S Randers NØ</b>	Brian Søstrøm, Admin Direkt.	<a href="mailto:brian@sostrom.dk">brian@sostrom.dk</a>	21 37 55 08	Ja, begge	Nej	
<b>C&amp;L Turned Parts Randers NØ</b>	Erik Larsen: Salgschef	<a href="mailto:el@c-l.dk">el@c-l.dk</a>	30 94 14 50	Ja, begge	Nej	
<b>BN Skilte Randers NØ</b>	Ib Otte: Projektchef	<a href="mailto:ibo@bn-skilte.dk">ibo@bn-skilte.dk</a>		Ja, begge		Støtteerklæring
<b>FC Midtjylland Herning</b>	Event- & aktiverings-chef Sejer Aagard	<a href="mailto:saa@fcm.dk">saa@fcm.dk</a>	25 60 00 65	Ja til praktikant, positiv ift. fremtidige jobmuligheder		
<b>Prodan A/S Randers SV</b>	Heinrich Jacobsen: Salgschef	<a href="mailto:hj@prodan.dk">hj@prodan.dk</a>	87538551	Ja, begge	Nej	



Randers 28. september 2016

## **Støtte-/hensigtserklæring: Professionsbachelor i Innovation og Entrepreneurship hos Erhvervsakademi Dania, Randers**

Randers Kommune har positivt konstateret, at Erhvervsakademiet Dania gør gode bestræbelser på at blive godkendt til en Professionsbachelor-uddannelse i Innovation og Entrepreneurship.

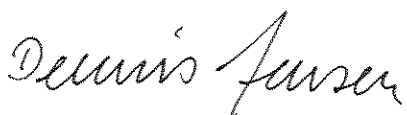
Dette initiativ bakker vi til fulde op og erklærer samtidig, at vi herfra gerne står til rådighed som samarbejdspartner i forhold til evt. involvering i advisory boards eller andre fora med det formål at udbrede og udvikle uddannelsen.

Det østjyske erhvervsliv er i disse år kendetegnet ved en rivende udvikling inden for innovation og iværksætteri, og Randers Kommune afviklede i foråret 2016 årets Iværk- og Vækstmesse, som netop eksponerede de mange iværksætterinitiativer der er igangsat i landsdelen. Det var dog tydeligt, at de mange indsatser med fordel kan suppleres af initiativer, der understøtter det innovative element. Det er derfor yderst relevant, at der tilføres ny viden og indsigt om innovation og forretningsudvikling med henblik på at understøtte fremtidens innovative iværksættere.

I Randers Kommunes nye erhvervspolitik er der øget fokus på innovation og uddannelse, hvilket skal understøtte en bedre konkurrenceevne. Behovet for at tilføje øget innovation gælder i alle brancher.

Vi hilser derfor velkomment, at virksomhederne vil få mulighed for at rekruttere arbejdskraft med den nyeste faglige viden inden for området – medarbejdere, som kan stå i spidsen for innovative processer i virksomhederne og være med at til holde dem konkurrencedygtige. Vi støtter og medgiver derfor vores bedste anbefalinger til en godkendelse af en professionsbacheloruddannelse i Innovation og Entrepreneurship på Erhvervsakademi Dania.

Med venlig hilsen



Dennis Jensen  
Erhvervs- og Udviklingschef  
Randers Kommune

## **Støtte-/hensigtserklæring: Professionsbachelor i Innovation og Entrepreneurship hos Erhvervsakademi Dania, Randers**

Det midt- og nordjyske erhvervsliv med Randers som omdrejningspunkt er i disse år kendetegnet ved en rivende udvikling inden for innovation og iværksætteri. For at vedligeholde denne proces er det nødvendigt, at der tilføres ny viden og indsigt om innovation og forretningsudvikling. Der er også et stort behov for, at der fortsat udvikles og etableres nye virksomheder og initiativer i området.

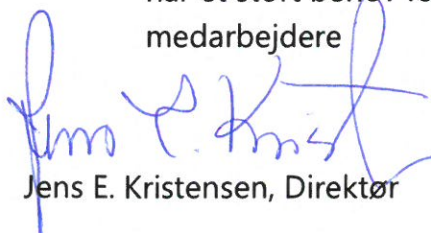
Denne udvikling understøttes desuden af Randers Kommunes erhvervspolitik, der med et øget fokus på innovation og uddannelse satser på at skabe de bedste betingelser for både erhvervslivet og et dynamisk og levedygtigt iværksætttermiljø.

Der er med andre ord et stort behov for ny viden om innovation og forretningsmodeller inden for alle brancher og erhverv. Det gælder produktionsvirksomheder, handels- og servicevirksomheder samt offentlige arbejdspladser.

Denne efterspørgsel på højtuddannede medarbejdere med viden om innovation og entrepreneurship vil blive dækket gennem udbuddet af en professionsbacheloruddannelse i Innovation og Entrepreneurship ved Erhvervsakademi Dania, Randers. Virksomhederne vil få mulighed for at rekruttere arbejdskraft med den nyeste faglige viden inden for området – medarbejdere, som kan stå i spidsen for innovative processer i virksomhederne og være med at til holde dem konkurrencedygtige.

Med udgangspunkt i følgende forhold støtter vi derfor, at en professionsbacheloruddannelse i Innovation og Entrepreneurship etableres på Erhvervsakademi Dania, Randers:

- Etableringen af nye virksomheder bør understøttes af uddannelsesmæssige initiativer
- Det lokale beskæftigelsespotentiale inden for innovation og entrepreneurship er afgørende for at sikre virksomhederne fremtidig vækst og udvikling
- De mange små og mellemstore virksomheder i Randers-området (/Midtjylland) har et stort behov for at få tilført ny viden og kompetence gennem dygtige medarbejdere



Jens E. Kristensen, Direktør

Erhvervsakademi Dania  
Minervavej 63, 8960 Randers SØ

Mariagerfjord, den 23. september 2016

**Støtte-/hensigtserklæring: Professionsbachelor i Innovation og Entrepreneurship hos Erhvervsakademi Dania, Randers**

Mariagerfjord Erhvervsråd, som repræsenterer mere end 450 lokale medlemsvirksomheder i Mariager Fjord-området har positivt konstateret at Erhvervsakademiet Dania gør gode bestræbelser på at blive godkendt til en Professionsbachelor-uddannelse i Innovation og Entrepreneurship.

Dette initiativ bakker vi til fulde op og erklærer samtidig at vi herfra gerne står til rådighed som samarbejdspartner i forhold til evt. involvering i uddannelsesudvalg, advisory boards eller andre fora med det formål at udbrede og udvikle uddannelsen.

Det midt- og nordjyske erhvervsliv er i disse år kendetegnet ved en rivende udvikling inden for innovation og iværksætteri, hvor også Mariager Fjord indtager en central position. Det er derfor relevant, at der tilføres ny viden og indsigt om innovation og forretningsudvikling og god synergi til behovet for og Mariagerfjord-områdets strategi om, at der fortsat udvikles og etableres nye innovative virksomheder og initiativer i området.

Således er der også god sammenhæng til kommunens erhvervspolitik, der med et øget fokus på innovation og uddannelse satser på at skabe de bedste betingelser for både erhvervslivet og et dynamisk og levedygtigt iværksætttermiljø. Behovet for at tilføje øget innovation gælder i alle brancher.

Vi hilser derfor velkomment, at virksomhederne vil få mulighed for at rekruttere arbejdskraft med den nyeste faglige viden inden for området – medarbejdere, som kan stå i spidsen for innovative processer i virksomhederne og være med at til holde dem konkurrencedygtige.

Vi støtter og medgiver derfor vores bedste anbefalinger til en godkendelse af en professionsbacheloruddannelse i Innovation og Entrepreneurship på Erhvervsakademi Dania.

Med venlig hilsen



Torben Ladefoged  
Erhvervsdirektør

## **Støtte-/hensigtserklæring: Professionsbachelor i Innovation og Entrepreneurship hos Erhvervsakademi Dania, Randers**

Det midt- og nordjyske erhvervsliv med Randers som omdrejningspunkt er i disse år kendetegnet ved en rivende udvikling inden for innovation og iværksætteri. For at vedligeholde denne proces er det nødvendigt, at der tilføres ny viden og indsigt om innovation og forretningsudvikling. Der er også et stort behov for, at der fortsat udvikles og etableres nye virksomheder og initiativer i området.

Denne udvikling understøttes desuden af Randers Kommunes erhvervspolitik, der med et øget fokus på innovation og uddannelse satser på at skabe de bedste betingelser for både erhvervslivet og et dynamisk og levedygtigt iværksætttermiljø.

Der er med andre ord et stort behov for ny viden om innovation og forretningsmodeller inden for alle brancher og erhverv. Det gælder produktionsvirksomheder, handels- og servicevirksomheder samt offentlige arbejdspladser.

Denne efterspørgsel på højtuddannede medarbejdere med viden om innovation og entrepreneurship vil blive dækket gennem udbuddet af en professionsbacheloruddannelse i innovation og Entrepreneurship ved Erhvervsakademi Dania, Randers. Virksomhederne vil få mulighed for at rekruttere arbejdskraft med den nyeste faglige viden inden for området – medarbejdere, som kan stå i spidsen for innovative processer i virksomhederne og være med at til holde dem konkurrencedygtige.

-----  
Med udgangspunkt i følgende forhold støtter vi derfor, at en professionsbacheloruddannelse i Innovation og Entrepreneurship etableres på Erhvervsakademi Dania, Randers:

- Etableringen af nye virksomheder bør understøttes af uddannelsesmæssige initiativer, der fremmer iværksætteri i både små og store virksomheder
- Det lokale beskæftigelsespotentiale inden for innovation og entrepreneurship er afgørende for at sikre virksomhederne fremtidig vækst og udvikling
- De mange små og mellemstore virksomheder i Randers-området (/Midtjylland) har et stort behov for at få tilført ny viden og kompetence gennem dygtige og entreprenante medarbejdere

Sead Bajrovic, Grundfos 29/09/16



## Erhvervsakademi Dania, Randers

Minervavej 63  
8960 Randers SØ  
att.: Peter Phillip Jacobsen

CONFAC



CONFAC A/S  
Frederiksdalvej 16  
DK - 8940 Randers SV  
Tlf.: (+45) 87 11 10 00

26. september 2016

## Støtteerklæring til oprettelse af ny Professionsbachelor i Innovation og Entrepreneurship hos Erhvervsakademi Dania, Randers

---

*"Vi venter ikke på fremtiden – vi skaber den"*

Confac A/S er en af de unge virksomheder i Randers Kommune, hvor iværksætterkulturen fortsat er fremherskende. For at opretholde dette fokus vil vi hilse en ny uddannelse, med hovedvægten lagt på innovation og entreprenørskab velkommen i vores nærområde. Confac vil være med på morgendagens vinderhold og det medfører blandt andet en række dygtige og innovative medarbejdere, som både kan og vil bidrage til, at nå det fælles mål.

Med en nyoprettet uddannelse ved Erhvervsakademi Dania i Randers, med fokus på innovation og entreprenørskab vil rekruttering af nye medarbejdere, med præcis de rette kompetencer være et stort aktiv ikke kun for en virksomhed som Confac, men i lige så høj grad for allerede etablerede virksomheder, for at sikre den nødvendige vækst og udvikling af virksomhederne i Midtjylland.

Confac A/S kan således kun støtte op omkring etablering af en ny Professionsbachelor i Innovation og Entrepreneurship hos Erhvervsakademi Dania, Randers og vil glæde os til, at teori vil blive omsat til praksis.

Med venlig hilsen

CONFAC A/S

Peter Adamsen  
T 41 90 82 02  
peter@confac.dk



Randers den 26.09.2016

## **Støtte-/hensigtserklæring mellem Erhvervsakademi Dania, Randers og DanDomain A/S:**

Erhvervsakademi Dania  
Minervavej 63  
8960 Randers SØ

og

**DanDomain A/S**  
Normansvej 1  
8920 Randers NV

## **Professionsbachelor i Innovation og Entrepreneurship hos Erhvervsakademi Dania, Randers**

Det midt- og nordjyske erhvervsliv med Randers som omdrejningspunkt er i disse år kendetegnet ved en rivende udvikling inden for innovation og iværksætteri. For at vedligeholde denne proces er det nødvendigt, at der tilføres ny viden og indsigt om innovation og forretningsudvikling. Der er også et stort behov for at, der fortsat udvikles og etableres nye virksomheder og initiativer i området.

Denne udvikling understøttes desuden af Randers Kommunes erhvervspolitik, der med et øget fokus på innovation og uddannelse satser på at skabe de bedste betingelser for både erhvervslivet og et dynamisk og levedygtigt iværksætttermiljø.

Der er med andre ord et stort behov for ny viden om innovation og forretningsmodeller inden for alle brancher og erhverv. Det gælder produktionsvirksomheder, handels- og servicevirksomheder samt offentlige arbejdspladser.

Denne efterspørgsel på højtuddannede medarbejdere med viden om innovation og entrepreneurship vil blive dækket gennem udbuddet af en professionsbacheloruddannelse i innovation og Entrepreneurship ved Erhvervsakademi Dania, Randers.

Virksomhederne vil få mulighed for at rekruttere arbejdskraft med den nyeste faglige viden inden for området – medarbejdere, som kan stå i spidsen for innovative processer i virksomhederne og være med at tilholde dem konkurrencedygtige. Med udgangspunkt i følgende forhold støtter vi derfor, at en professionsbacheloruddannelse i Innovation og Entrepreneurship etableres på Erhvervsakademi Dania, Randers:

- Etableringen af nye virksomheder bør understøttes af uddannelsesmæssige initiativer
- Det lokale beskæftigelsespotentiale inden for innovation og entrepreneurship er afgørende for at sikre virksomhederne fremtidig vækst og udvikling
- De mange små og mellemstore virksomheder i Randers-området (/Midtjylland) har et stort behov for at få tilført ny viden og kompetence gennem dygtige medarbejdere

Med venlig hilsen



Ronnie Bach Nielsen  
CEO, DanDomain A/S

Erhvervsakademi Dania, Randers  
Minervavej 63  
8960 Randers SØ

**Dato**  
23. september 2016

**Verdo A/S**  
Agerskallet 7  
8920 Randers NV

**T** +45 8911 4811  
**E** info@verdo.dk  
**CVR** 2548 1968

**Åbningstider**  
Man - Tors 08.00 - 16.00  
Fre 08.00 - 15.30

**Læs mere på**  
[www.verdo.dk](http://www.verdo.dk)

## **Støtteerklæring til oprettelse af Professionsbachelor i Innovation og Entrepreneurship hos Erhvervsakademi Dania, Randers**

Som en af de største virksomheder i Randers vil Verdo gerne udtrykke sin støtte til oprettelse af uddannelsen Professionsbachelor i Innovation og Entrepreneurship i Randers.

Det midt- og nordjyske erhvervsliv med Randers som omdrejningspunkt er i disse år kendetegnet ved en rivende udvikling inden for innovation og iværksætteri. For at vedligeholde denne proces er det nødvendigt, at der tilføres ny viden og indsigt om innovation og forretningsudvikling. Der er også et stort behov for, at der fortsat udvikles og etableres nye virksomheder og initiativer i området.

Der er med andre ord et stort behov for ny viden om innovation og forretningsmodeller inden for alle brancher og erhverv. Det gælder produktionsvirksomheder, handels- og servicevirksomheder samt offentlige arbejdspladser.

Med udgangspunkt i følgende forhold støtter vi derfor, at en professionsbacheloruddannelse i Innovation og Entrepreneurship etableres på Erhvervsakademi Dania, Randers:

- Etableringen af nye virksomheder bør understøttes af uddannelsesmæssige initiativer
- Det lokale beskæftigelsespotentiale inden for innovation og entrepreneurship er afgørende for at sikre virksomhedernes fremtidig vækst og udvikling

De mange små og mellemstore virksomheder i Randers-området (/Midtjylland) har et stort behov for at få tilført ny viden og kompetence gennem dygtige medarbejdere.

Venlig hilsen,  
Verdo



Margrete Larsen  
HR-direktør  
M 5198 4813  
E mal@verdo.dk



Vink Plast ApS

Erhvervsakademi Dania  
Minervavej 63  
8960 Randers SØ

26.09.16

### **Støtteerklæring – Professionsbachelor i Innovation og Entreprenørskab hos Erhvervsakademi Dania.**

Vink Plast ApS vil med dette brev gerne udtrykke sin støtte til oprettelse af fuldtidsuddannelsen – Professionsbachelor i Innovation og Entreprenørskab hos Erhvervsakademi Dania.

Med denne uddannelse kan vi højne den stigende efterspørgsel efter entreprenant og højtuddannet arbejdskraft, der er vigtig på et arbejdsmarked i konstant forandring og udvikling.

Vink Plast har "Nytænkning" blandt sine 4 værdier; og i Vink er dette ikke en floskel; vi bestræber os konstant på at være en vigtig samarbejdspartner både for vore kunder og leverandører. Dette sikres med erfaringsudveksling, intern uddannelse og tæt og resultatorienteret dialog. Vores know-how giver vi gerne videre.

Den nye professionsbachelor uddannelse har fokus på innovation, kreativitet og markedsforståelse, og klæder bl.a. de studerende på til at indgå tværfaglige samarbejder og opbygge professionelle netværk.

Det er bestemt noget der vil fremme udvikling og efterspørgsel i regionen, da behovet for ny viden indenfor innovation og forretningsmodeller er stigende indenfor mange brancher; og specielt indenfor produktionsvirksomheder som Vink Plast.

Vi vil da bestemt også være åbne for at tilbyde praktikophold og om muligt åbne op for dimittender

Sammenfattende vurderes det, at professionsbacheloruddannelsen i Innovation og Entreprenørskab med fordel kan etableres på Erhvervsakademi Dania; og vi sender hermed vores anbefaling.

Samtidig vil vi gerne udtrykke interesse for at tilbyde praktikophold til studerende, og om muligt beskæftigelse til fremtidige dimittender.

Med venlig hilsen

**Vink Plast ApS**

Walter Blunck  
Adm. direktør



Mette Bertelsen  
PA / HRM

## **Støtte-/hensigtserklæring: Professionsbachelor i Innovation og Entrepreneurship hos Erhvervsakademi Dania, Randers**

Det midt- og nordjyske erhvervsliv med Randers som omdrejningspunkt er i disse år kendetegnet ved en rivende udvikling inden for innovation og iværksætteri. For at vedligeholde denne proces er det nødvendigt, at der tilføres ny viden og indsigt om innovation og forretningsudvikling. Der er også et stort behov for, at der fortsat udvikles og etableres nye virksomheder og initiativer i området.

Denne udvikling understøttes desuden af Randers Kommunes erhvervspolitik, der med et øget fokus på innovation og uddannelse satser på at skabe de bedste betingelser for både erhvervslivet og et dynamisk og levedygtigt iværksætermiljø.

Der er med andre ord et stort behov for ny viden om innovation og forretningsmodeller inden for alle brancher og erhverv. Det gælder produktionsvirksomheder, handels- og servicevirksomheder samt offentlige arbejdspladser.

Denne efterspørgsel på højtuddannede medarbejdere med viden om innovation og entrepreneurship vil blive dækket gennem udbuddet af en professionsbacheloruddannelse i innovation og Entrepreneurship ved Erhvervsakademi Dania, Randers. Virksomhederne vil få mulighed for at rekruttere arbejdskraft med den nyeste faglige viden inden for området – medarbejdere, som kan stå i spidsen for innovative processer i virksomhederne og være med at til holde dem konkurrencedygtige.

Med udgangspunkt i følgende forhold støtter vi derfor, at en professionsbacheloruddannelse i Innovation og Entrepreneurship etableres på Erhvervsakademi Dania, Randers:

- Etableringen af nye virksomheder bør understøttes af uddannelsesmæssige initiativer
- Det lokale beskæftigelsespotentiale inden for innovation og entrepreneurship er afgørende for at sikre virksomhederne fremtidig vækst og udvikling
- De mange små og mellemstore virksomheder i Randers-området (/Midtjylland) har et stort behov for at få tilført ny viden og kompetence gennem dygtige medarbejdere

Ib Otte

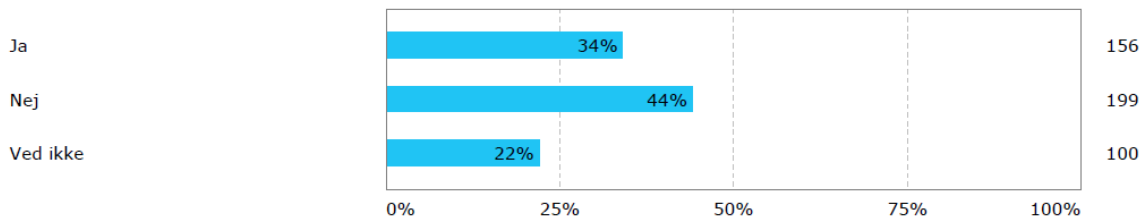
Dato: 28/9 - 2016

BN Skilte A/S, Randers

## Bilag 5: Uddrag fra behovs- og mobilitetsundersøgelse, Erhvervsakademi Dania september 2016

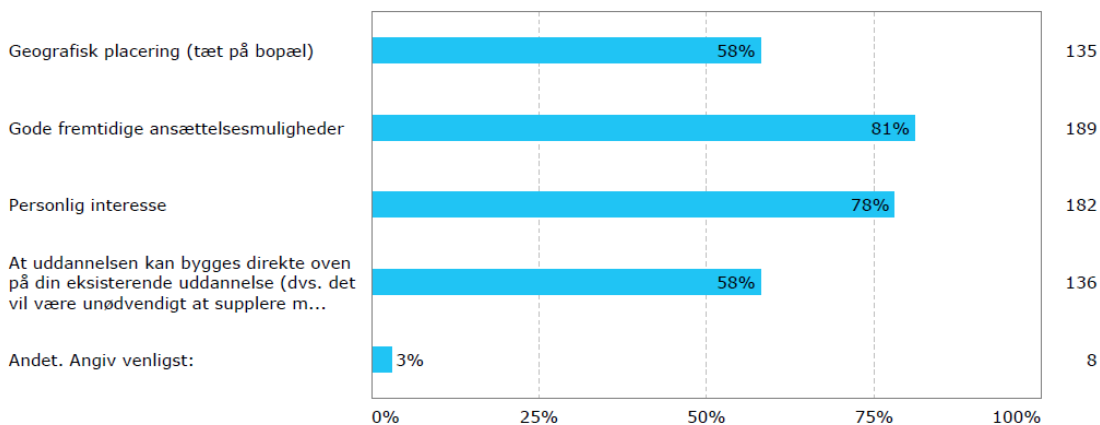
### 5.a

Ville du være interesseret i at læse en Professionsbachelor i Innovation og Entrepreneurship, hvis uddannelsen blev udbudt i Randers?



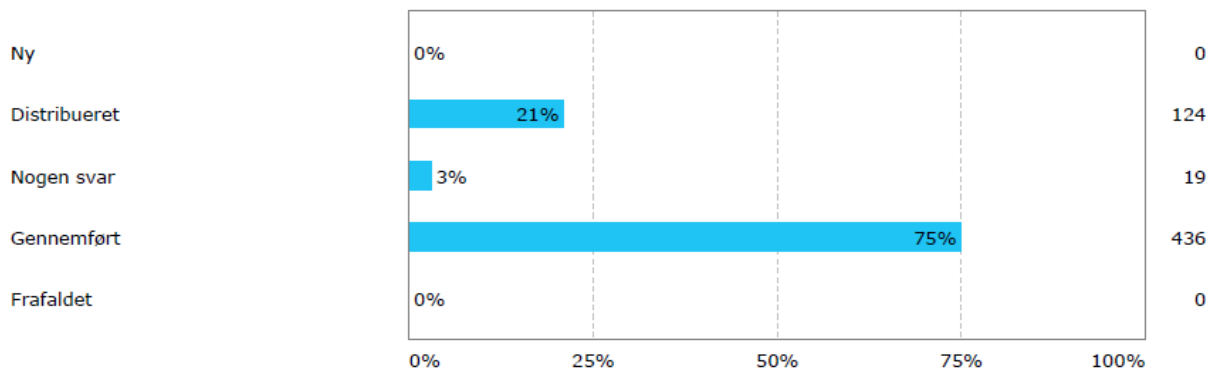
### 5.b

Hvad er vigtigt for dig i forbindelse med valg af videreuddannelse? (Markér gerne flere valgmuligheder)



### 5.c Samlet status over deltagere

Samlet status





Erhvervsakademi Dania  
E-mail: [eadania@eadania.dk](mailto:eadania@eadania.dk)

## Afslag på godkendelse af nyt udbud

Uddannelses- og forskningsministeren har på baggrund af gennemført prækvalifikation af Erhvervsakademi Danias ansøgning om godkendelse af nyt udbud og efterfølgende indsigelse af 22. december 2017 mod udkast til afslag af 12. december 2016 truffet følgende afgørelse:

### **Afslag på godkendelse af udbud af professionsbacheloruddannelsen (overbygning) i Innovation og entrepreneurship (Randers)**

Afgørelsen er truffet i medfør af § 17 i bekendtgørelse nr. 852 af 3. juli 2015 om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af nye videregående uddannelser.

Ansøgningen er blevet vurderet af Det rådgivende udvalg for vurdering af udbud af videregående uddannelser (RUVU). RUVU vurderer, at uddannelsesinstitutionens indsigelse ikke indeholder væsentlige nye oplysninger, der kan lægges til grund for en ændret vurdering af ansøgningen.

Ministeren har ved afslaget lagt vægt på, at RUVU har vurderet, at ansøgningen fortsat ikke opfylder kriterierne for prækvalifikation, som fastsat i bekendtgørelse nr. 852 af 3. juli 2015, bilag 4.

Med venlig hilsen

Jørgen Prosper Sørensen  
Chefkonsulent

24. februar 2017

Styrelsen for Forskning og  
Uddannelse  
Professions- og Erhvervsrettede  
Videregående Uddannelser

Bredgade 40  
1260 København K  
Tel. 3544 6200  
Fax 3544 6201  
Mail [sfu@ufm.dk](mailto:sfu@ufm.dk)  
Web [www.ufm.dk](http://www.ufm.dk)

CVR-nr. 1991 8440

Sagsbehandler  
Jørgen Prosper Sørensen  
Tel. 72 31 90 01  
Mail [jso@ufm.dk](mailto:jso@ufm.dk)

Ref.-nr. 16/044833-43

Uddannelses- og Forskningsministeriet  
Styrelsen for Videregående uddannelser  
[pkf@uds.dk](mailto:pkf@uds.dk)  
att: Chefkonsulent Jørgen Sørensen

Ref.  
JJU

Dato  
2. januar 2017

**Vedrørende: ref.nr. 14/017529-10: Indsigelse mod afslag på godkendelse af udbud af Professionsbachelor i Innovation og Entrepreneurship i Randers**

Vi har pr. 12. december 2016 modtaget foreløbigt afslag på godkendelse af udbud af Professionsbachelor i innovation og entrepreneurship på Erhvervsakademi Dania, Campus Randers. Afslaget undrer os af flere årsager.

Afslaget gives på baggrund af, at uddannelsen stadig er så forholdsvis ny, at der på nuværende tidspunkt ikke forefindes konsoliderede beskæftigelsestal for uddannelsens dimittender. Som vi imidlertid henviser til i prækvalifikationsansøgningen, ligger brutto-ledighedsgraden for de 96 studerende, der dimitterede i 2014, på 19 procent i 5. kvartal efter endt uddannelse, mens den for de 195 studerende, der dimitterede i 2015, er på 39 procent i 1. kvartal efter endt uddannelse. Ledighedstallene for de første årgange af dimittender ligger således på niveau med landsgennemsnittet for samtlige merkantile-økonomiske professionsbacheloruddannelser (jfr. figur 3, bilag 1 i vores prækvalifikationsansøgning).

Med hensyn til ovenstående begrundelse for afslaget undrer det os yderligere, at UCN i Aalborg har fået deres ansøgning om samme uddannelsesudbud godkendt, eftersom man må formode, at det er de samme beskæftigelsestal, der ligger til grund for afslaget.

Derudover er der i høj grad – jfr. vores prækvalifikationsansøgning – behov for at sætte innovation og entreprenørskab på dagsordenen for at styrke lokale tiltag. I ansøgningen fremgår det eksempelvis, at et af fokusområderne for Randers Kommunes Erhvervs politik 2016 netop er at skabe bedre betingelser for iværksættere i byen gennem bl.a. et højere uddannelsesniveau. Randers er en af de kommuner der har det lavest uddannelsesniveau på landsplan.

EA Dania deltager, sammen med VIA UC, Aarhus Universitet, Aarhus Maskinmesterskole, Erhvervsakademi Aarhus og Erhvervsakademi MidtVest i projektet ”Entreprenørskab i uddannelser”, der er støttet af Den Europæiske Socialfond. Uddannelsen vil i høj grad understøtte, at de projektmidler der indgår (48 mio. Dkr. Budgetteret), også vil være med til at skabe værdi efter projektets udløb i form af flere og mere succesfulde entreprenører lokalt og regionalt. Modsat vil et afslag kraftigt underminere EA Danias mulighed for at forankre projektets output og skabe langsigtet gevinst efter projektets afslutning.

I bilagsmaterialet til vores prækvalifikationsansøgning fremgår det desuden, at adskillige lokale råd, kommuner og virksomheder imødekommer behovet for en lokalt forankret videreuddannelsesmulighed, der kan understøtte udviklingen i området. Forskellige nedslag i støtteerklæringerne i bilagsmaterialet til ansøgningen understreger dette:

- *Der er med andre ord et stort behov for ny viden om innovation og forretningsmodeller inden for alle brancher og erhverv (Erhverv Randers)*
- *Det er derfor relevant, at der tilføjes ny viden og indsigt om innovation og forretningsudvikling og god synergi til behovet for og Mariagerfjordområdets strategi om, at der fortsat udvikles og etableres nye innovative virksomheder og initiativer i området (Mariagerfjord Erhvervsråd)*
- *Med en nyoprettet uddannelse ved Erhvervsakademi Dania i Randers med fokus på innovation og entreprenørskab vil rekruttering af nye medarbejdere med præcis de rette kompetencer være et stort aktiv ikke kun for en virksomhed som Confac, men i lige så høj grad for allerede etablerede virksomheder, for at sikre den nødvendige vækst og udvikling af virksomhederne i Midtjylland (Confac A/S)*

Et udbud af professionsbacheloruddannelsen i Randers ligger i øvrigt i tråd med regeringens målsætning om regional dækning af uddannelser. Så sent som i november 2016 fremhæves det i statsminister Lars Løkke Rasmussens regeringsgrundlag, at ”[u]dbuddet af videregående uddannelser skal være bredt både fagligt og geografisk. Professionshøjskolerne og erhvervsakademierne skal dække behovet for udbud af uddannelser regionalt og sikre en regional uddannelsesdækning”.<sup>1</sup> Det er altså regeringens ambition, at erhvervsakademierne skal være med til at løfte uddannelsesniveaet på regionalt plan.

EA Dania er stærkt regionalt og lokalt forankret med otte campusser i hhv. Grenaa, Hadsten, Hobro, Horsens, Randers, Silkeborg, Skive og Viborg. Selv om udbuddet af en professionsbachelor i innovation og entreprenørskab ville blive placeret i Randers, vil vi have et stort rekrutteringsgrundlag af studerende, der (jfr. spørgeskemaundersøgelse i prækvalifikationsansøgningen) efterspørger muligheden for at videreudanne sig i Dania-regi. Af erfaring ved vi, at mange af vores studerende på KVVU-uddannelserne er fra det respektive lokalområde – og her bliver de gerne efter endt uddannelse. Muligheden for at læse en professionsbachelor i innovation og

---

<sup>1</sup> Se regeringsgrundlaget på Uddannelses- og forskningsministeriets hjemmeside: <http://ufm.dk/minister-og-ministerium/regeringsgrundlag-vision-og-strategier/regeringsgrundlag-november-2016/regeringsgrundlag-november-2016#cookieoptin>

entreprenørskab i Randers vil derfor med stor sandsynlighed betyde, at de efterfølgende vender tilbage til deres hjemby – og dermed medvirker til at udvikle og understøtte områdets erhvervsliv. Afslutningsvis skal det tilføjes, at vi af erfaring ved, at det kan være vanskeligt at tiltrække kvalificeret arbejdskraft til mindre byer, hvorfor det er af endnu større vigtighed, at vi selv kan uddanne dimittender til det lokale erhvervsliv. Randers er en af de byer der har det laveste gennemsnitlige uddannelsesniveau i Danmark.

Med vores indsigelse håber vi, at vi underbygger vores ønske om at være med til at bære udviklingen i vores dækningsområde i den rigtige retning.

Derfor appellerer vi til at vi som erhvervsakademi kan være med til at understøtte denne positive udvikling i vores dækningsområde med en efterspurgt uddannelse, som kan være et vigtigt bidrag i bestræbelserne på at øge konkurrenceevnen i såvel regionen, som lokal området.

Venlig Hilsen

Jeppe Juncker  
Campus Chef





Erhvervsakademi Dania  
E-mail: [eadania@eadania.dk](mailto:eadania@eadania.dk)

### Udkast til afslag på godkendelse

Uddannelses- og forskningsministeren har på baggrund af gennemført prækvalifikation af EA Danias ansøgning om godkendelse af nyt udbud truffet følgende afgørelse:

#### **Afslag på godkendelse af udbud af professionsbacheloruddannelsen (overbygning) i Innovation og entrepreneurship (Randers)**

Ansøgningen er blevet vurderet af Det rådgivende udvalg for vurdering af udbud af videregående uddannelser (RUVU). Vurderingen er vedlagt som bilag.

Ministeren har ved afslaget lagt vægt på, at RUVU har vurderet, at ansøgningen ikke opfylder kriterierne for prækvalifikation, som fastsat i bekendtgørelse nr. 852 af 3. juli 2015, bilag 4.

Uddannelsesinstitutionen kan gøre indsigelse senest 10 hverdage efter modtagelsen af afgørelsen. Indsigelser indgives skriftligt til [pkf@uds.dk](mailto:pkf@uds.dk)

Såfremt ministeriet ikke har modtaget en indsigelse inden den fastsatte tidsfrist betragtes afslaget som endeligt.

Med venlig hilsen

Jørgen Sørensen  
Chefkonsulent

12. december 2016

Styrelsen for Videregående  
Uddannelser  
Uddannelsespolitik 2

Bredgade 43  
1260 København K  
Tel. 7231 7800  
Fax 7231 7801  
Mail [uds@uds.dk](mailto:uds@uds.dk)  
Web [www.ufm.dk](http://www.ufm.dk)

CVR-nr. 3404 2012

Sagsbehandler  
Jørgen Sørensen  
Tel. 72319001  
Mail [jso@uds.dk](mailto:jso@uds.dk)

Ref.-nr. 16/044833-43





Nr. C12- Nyt udbud – prækvalifikation (efterår 2016)		Status på ansøgningen: Afslag	
Ansøger og udbudssted:	Erhvervsakademi Dania (Randers)		
Uddannelsens type/ navn (fagbetegnelse):	Professionsbacheloruddannelse i innovation og entrepreneurship (overbygning)		
Den uddannedes titler på hhv. da/eng:	- Professionsbacheloruddannelse i innovation og entrepreneurship - Academy Profession degree in Innovation and Entrepreneurship		
Hovedområde:	Det økonomisk- merkantile område	<b>Genansøgning (J/N):</b>	N
Sprog:	Dansk	<b>Antal ECTS:</b>	90 ECTS
Link - ansøgning/portal:	<a href="http://pkf.ufm.dk/flows/3704d145882a4305254cb3e2df179de5">http://pkf.ufm.dk/flows/3704d145882a4305254cb3e2df179de5</a> <small>Støtten for Videregående Uddannelser</small>		
Link - Uddannelses- Guiden:	<a href="https://www.ug.dk/uddannelser/professionsbacheloruddannelser/overbygningsuddannelser/innovation-og-entrepreneurship">https://www.ug.dk/uddannelser/professionsbacheloruddannelser/overbygningsuddannelser/innovation-og-entrepreneurship</a>		
<b>Om uddannelsen: indhold og erhvervsigte</b>	<b>Beskrivelse af den nye uddannelse, dens konstituerende elementer/struktur, erhvervsigte, adgangskrav, udbud og optag</b>		
Beskrivelse af uddannelsen, herunder erhvervsigte	Professionsbacheloruddannelsen i Innovation og Entrepreneurship er en 1 ½ årig selvstændig overbygningsuddannelse til teknisk og merkantile erhvervsaka- demiuddannelser. Formålet med uddannelsen er at kvalificere den uddannede til at håndtere professionel løsning af opgaver i en nystartet virksomhed eller for en virksomhed med udviklingsopgaver af innovativ og eller entreprenuriel karak- ter.		
Hvor mange forventes optaget på uddannelsen:	25- 30 studerende det første år, voksende til 50-60 studerende år tre.		
<b>RUVU's vurdering på møde d. 3. november 2016:</b>	<p>RUVU vurderer, at ansøgningen ikke opfylder kriterierne, som fastsat i bekendtgørelse nr. 852 af 3. juli 2015, bilag 4.</p> <p>RUVU har modtaget ansøgning om udbud af uddannelsen i henholdsvis Aalborg (UCN) og Randers (EA Dania).</p> <p>RUVU bemærker, at der endnu ikke foreligger konsoliderede beskæftigelsestal for uddannelsen, som har haft første optag i 2012, og at uddannelsen har et stadigt stigende optag på landsplan.</p> <p>Da der allerede eksisterer udbud af uddannelsen i Midtjylland, har RUVU lagt til grund for vurderingen af ansøgningen, at der bør afventes konsoliderede beskæftigelsestal før eventuel etablering af yderligere udbud af uddannelsen i dette regionale område.</p>		